

**Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та
газифікації «Закарпатгаз»
Консолідована Фінансова звітність згідно з МСФЗ**

*За рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
Разом із звітом незалежних аудиторів*

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ (АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК)

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2016 року.....	3
Консолідований Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік.....	5
Консолідований Звіт про рух грошових коштів (За прямим методом) за 2016 рік.....	7
Консолідований Звіт про власний капітал за 2016 рік.....	9

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Опис діяльності	13
2.1 Основа складання звітності	13
2.2 Суттєві облікові судження та оцінки	14
2.3 Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації	15
2.4 Основні принципи облікової політики	15
2.5 Стандарти, що були опубліковані, але ще не набули чинності та не були застосовані достроково	24
3. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	25
4. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	25
5. Адміністративні витрати	25
6. Інші операційні витрати та доходи.....	25
7. Фінансові витрати (доходи).....	26
8. Податок на прибуток від звичайної діяльності.....	26
9. Основні засоби і незавершені капітальні інвестиції.....	28
10. Інші необоротні активи	28
11. Виробничі запаси.....	28
12. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги.....	29
13. Дебіторська заборгованість за виданими авансами	29
14. Грошові кошти та їх еквіваленти	29
15. Інші оборотні активи	30
16. Інша поточна дебіторська заборгованість	30
17. Власний капітал	30
18. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	30
19. Інші довгострокові зобов'язання	31
20. Забезпечення виплат персоналу.....	31
21. Операції з пов'язаними сторонами.....	32
22. Договірні та умовні зобов'язання.....	33
23. Управління фінансовими ризиками: цілі та політика	35
24. Справедлива вартість фінансових інструментів	36

Grant Thornton

An instinct for growth™

ТОВ «ГРАНТ ТОРНТОН ЛЕГІС»

Юридична адреса:
Вул., Терещенківська, 11-А
Київ, 01004, Україна

Фактична адреса:
Вул. Січових Стрільців, 60
Київ, 04050, Україна

T + 380 44 484 33 64
F +380 44 484 32 11
E-mail: info@ua.gt.com

www.grantthornton.ua

GRANT THORNTON LEGIS LLC

Registered office address:
11-A Tereshchenkivska str.
Kyiv, 01004, Ukraine

Mailing address:
60 Sichovih Striltsiv str.
Kyiv, 04050, Ukraine

Звіт незалежного аудитора

Акціонерам Публічного акціонерного товариства «Закарпатгаз»
88015, м. Ужгород, вул. Погорєлова, 2

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ «Закарпатгаз» (далі «Компанія»), що додається, яка включає консолідований звіт про фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2016 року і консолідований звіт про сукупні доходи, консолідований звіт про зміни у власному капіталі та консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснювальні примітки.

Відповідальність управлінського персоналу

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до стандартів аудиту, згідно з рішенням Аудиторської палати України Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у консолідованій фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання Компанією консолідованої фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії. Аудит включає також оцінку відповідності використаних

облікових політик, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального представлення консолідованої фінансової звітності

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої умовно-позитивної думки.

Підстава для висловлення умовно-позитивної думки

1. Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони» вимагається розкриття назви фактичної контролюючої сторони. За відсутності вичерпної інформації Компанія не розкрила назву фактичної контролюючої сторони в цій консолідованій фінансовій звітності.
2. Оскільки керівництво Компанії не має вичерпної інформації щодо переліку підприємств, підконтрольних фактичній контролюючій стороні Компанії, ми не змогли отримати достатні та прийнятні аудиторські докази по відношенню до повноти розкриття інформації про операції та залишки з пов'язаними сторонами у Примітці 21 до цієї консолідованої фінансової звітності.

Висловлення умовно-позитивної думки

На думку аудитора, за винятком впливу коригувань, що могли б бути потрібними, якщо б ми були в змозі підтвердити розкриття інформації про зв'язані сторони, фінансові звіти справедливо і достовірно відображають, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПАТ «Закарпатгаз» станом на 31 грудня 2016 року, його фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Не роблячи додаткових обмежень, ми звертаємо увагу на те, що:

Наявна значна невизначеність, результат якої залежить від майбутніх подій, що не є під безпосереднім контролем суб'єкта господарювання, але які можуть впливати на її консолідовану фінансову звітність. Зазначена невизначеність – це проблема, обумовлена тим, що умови здійснення підприємницької діяльності в Україні знаходяться під негативним впливом політичної та фінансової кризи, що значною мірою пов'язано з погіршенням фінансового стану суб'єктів підприємницької діяльності (в тому числі і емітентів цінних паперів), зменшенням обсягів та подорожчання кредитування суб'єктів господарювання, зміною обмінного курсу гривні та іншими об'єктивними причинами.

**Директор
ТОВ «ГРАНТ ТОРНТОН ЛЕГІС»**

Чосова К.П.

Сертифікат аудитора серія А № 000998 виданий Аудиторською Палатою України 16 травня 1996 р. №45.

**Партнер
ТОВ «ГРАНТ ТОРНТОН ЛЕГІС»**

Слепченко О.С.

Сертифікат аудитора серія А № 006460 виданий Аудиторською Палатою України 16 липня 2008 р. №192

Київ, Україна

22.03.2017 р.

КОНСОЛІДОВАНИЙ БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) НА 31 ГРУДНЯ 2016 РОКУ
Форма №1

Підприємство: Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	2016 12 31 05448610
Територія: Закарпатська область	за КОАТУУ	2110100000
Організаційно-правова форма господарювання: акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Орган державного управління:	за СПОДУ	
Вид економічної діяльності: розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи, торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи	за КВЕД	35.22, 35.23, 42.21
Середня кількість працівників: 1221		
Одиниця виміру: тис. грн.		
Адреса: м. Ужгород, вул. Погорелова, буд. № 2		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		V
за міжнародними стандартами фінансової звітності		
	Код за ДКУД	1801001

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	29	126
первісна вартість	1001	598	746
накопичена амортизація	1002	(569)	(620)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	10 964	12 139
Основні засоби	1010	220 303	226 209
первісна вартість	1011	375 043	395 454
Знос	1012	(154 740)	(169 245)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	27 486
Інші необоротні активи	1090	59 639	67 589
Усього за розділом I	1095	290 935	333 549
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5 979	4 303
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	300 677	968 354
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	14 471	1 320
з бюджетом	1135	45 243	23 181
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	120 510	23 979
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	13 042	43 263
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	82 798	98 312
Усього за розділом II	1195	582 720	1 162 712
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	873 655	1 496 261

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	632	632
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	164 346	164 346
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(20 670)	(76 851)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	144 308	88 127
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	99 869	104 229
Довгострокові забезпечення	1520	8 966	9 880
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	108 835	114 109
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	7 650	7 650
товари, роботи, послуги	1615	375 267	1 075 975
розрахунками з бюджетом	1620	71 846	78 556
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	396	-
розрахунками з оплати праці	1630	1 723	1 966
за одержаними авансами	1635	154 654	120 597
за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточні забезпечення	1660	7 305	7 894
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 671	1 387
Усього за розділом III	1695	620 512	1 294 025
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	873 655	1 496 261

Керівник

В.М. Шатило

Головний бухгалтер

Н.В. Дрозд

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА 2016 РІК
Форма №2**

Підприємство: Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	2016 12 31 05448610
Територія: Закарпатська область	за КОАТУУ	2110100000
Організаційно-правова форма господарювання: акціонерне товариство	за СПОДУ	230
Орган державного управління:	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності: розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи, торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи	за КВЕД	35.22, 35.23, 42.21
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності		V
Одиниця виміру: тис. грн.	Код за ДКУД	1801003

I . ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічний період попередньог о року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 382 227	1 318 354
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 274 753)	(1 424 527)
Валовий:			
Прибуток	2090	107 474	-
Збиток	2095	-	(106 173)
Інші операційні доходи	2120	13 770	25 370
Адміністративні витрати	2130	(18 544)	(14 035)
Витрати на збут	2150	-	-
Інші операційні витрати	2180	(159 842)	(72 594)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(57 142)	(167 432)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	9 027	22 561
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(9 712)	(12 017)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(57 827)	(156 888)
Дохід (витрати) з податку на прибуток	2300	1 080	(16 748)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(56 747)	(173 636)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	566	(5 067)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	566	(5 067)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	566	(5 067)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(56 181)	(178 703)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	179 931	294 359
Витрати на оплату праці	2505	63 050	50 573
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 653	17 682
Амортизація	2515	14 852	16 099
Інші операційні витрати	2520	22 235	12 607
Разом	2550	293 721	391 320

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 526 224	2 526 224
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 526 224	2 526 224
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	(22,46)	(68,73)
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	(22,46)	(68,73)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

В.М. Шатило

Головний бухгалтер

Н.В. Дрозд

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ)
ЗА 2016 РІК
Форма №3**

Підприємство: Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз»	Дата (рік, місяць, число)	2016 12 31
Територія: Закарпатська область	за ЄДРПОУ	05448610
Організаційно-правова форма господарювання: акціонерне товариство	за КОАТУУ	2110100000
Орган державного управління:	за СПОДУ	230
Вид економічної діяльності: розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи, торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи	за КОПФГ	
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):	за КВЕД	35.22, 35.23, 42.21
<i>за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку</i>		
<i>за міжнародними стандартами фінансової звітності</i>		V
Одиниця виміру: тис. грн.		

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 102 819	1 503 633
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Інші надходження	3095	4 736	32 082
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 947 373)	(1 400 567)
Праці	3105	(50 069)	(52 143)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(14 356)	(21 254)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(47 097)	(37 698)
Інші витрачання	3190	(2 902)	(36 661)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	45 758	(12 608)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	1 076	60
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	(1 113)	(69)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(37)	(9)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	432
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	268
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-

Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	-	-
Інші платежі	3390	(15 500)	(2 338)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(15 500)	(1638)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	30 221	(14 255)
Залишок коштів на початок року	3405	13 042	27 297
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	43 263	13 042

Керівник

В.М. Шатило

Головний бухгалтер

Н.В. Дрозд

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2016 РІК
Форма №4

Підприємство: Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз»

Територія: Закарпатська область

Організаційно-правова форма господарювання: акціонерне товариство

Орган державного управління:

Вид економічної діяльності: розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи, торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Одиниця виміру: тис. грн.

Дата (рік, місяць, число)

2016 | 12 | 31

за 05448610

ЄДРПОУ

за 2110100000

КОАТУУ

за СПОДУ 230

за КОПФГ

за КВЕД 35.22, 35.23,
42.21

V

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Виучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	632	-	164 346	-	(20 670)	-	-	144 308
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	632	-	164 346	-	(20 670)	-	-	144 308
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(56 747)	-	-	(56 747)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	566	-	-	566

Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	(56 181)	-	(56 181)
Залишок на кінець року	4300	632	-	164 346	-	(76 851)	-	-	88 127

Керівник

В.М. Шатило

Головний бухгалтер

Н.В. Дрозд

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2015 РІК

Підприємство: Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз»

Територія: Закарпатська область

Організаційно-правова форма господарювання: акціонерне товариство

Орган державного управління:

Вид економічної діяльності: розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи, торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Одиниця виміру: тис. грн.

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за СПОДУ

за КОПФГ

за КВЕД

2015	12	31
		05448610
		2110100000
		230
		35.22, 35.23, 42.21

V

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Виучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	632	-	158 571	-	158 033	-	-	317 236
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	632	-	158 571	-	158 033	-	-	317 236
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(173 636)	-	-	(173 636)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	(5 067)	-	-	(5 067)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-

Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	5 775	-	-	-	-	5 775
Разом змін у капіталі	4295	-	-	5 775	-	(178 703)	-	-	(172 928)
Залишок на кінець року	4300	632	-	164 346	-	(20 670)	-	-	144 308

Керівник

В.М. Шатило

Головний бухгалтер

Н.В. Дрозд

(в тисячах гривень)

1. Опис діяльності

Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» («Компанія») було створене згідно з українським законодавством у 1994 році у формі відкритого акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз».

У відповідності до норм Закону України «Про акціонерні товариства» у 2010 році компанія здійснила перереєстрацію та змінила назву на «Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз».

У зв'язку зі створенням Товариства з обмеженою відповідальністю «Закарпатгаз збут» («Дочірнє підприємство») 14 січня 2015 року, єдиним учасником якого є Компанія, дана консолідована фінансова звітність включає в себе дані фінансової звітності дочірнього підприємства Компанії.

Компанія займається постачанням та розподілом природного газу по Закарпатській області. Газ купується у НАК «Нафтогаз України» та інших постачальників природного газу в Україні і постачається споживачам (промисловим та комунально-побутовим підприємствам, бюджетним організаціям та установам і населенню) за тарифами, встановленими Національною комісією регулювання електроенергетики («НКРЕ») для кожної з категорій споживачів. Розподіл природного газу відбувається через магістральні трубопроводи ДК «Укртрансгаз» та газорозподільчі мережі Компанії.

Крім цього, Компанія реалізує скраплений газ отриманий на аукціоні через договори комісії. Також, Компанія продає послуги з виготовлення проектів та спорудження газових трубопроводів відповідно до отриманої ліцензії.

Станом на 31 грудня 2016 року та 2015 року, виходячи з кількості акцій в обороті, склад акціонерів Компанії є наступним:

	31 грудня 2016 р. %	31 грудня 2015 р. %
Акціонери		
ТОВ «Транзит-Інвест»	24	24
ТОВ «Омега-Капітал»	21	21
ПрАТ «Газтек»	21	21
Інші	34	34
Всього	100	100

2.1 Основа складання звітності

Консолідована фінансова звітність Компанії складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») у редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»). Консолідація фінансової звітності Компанії здійснена у відповідності до вимог МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу».

Ця консолідована фінансова звітність була складена за принципом оцінки за історичною вартістю, за виключенням інших фінансових інвестицій, що визнаються за справедливою вартістю. Консолідована фінансова звітність представлена в українських гривнях, а всі суми округлені до цілих тисяч («тис. грн.»), якщо не зазначено інше.

Ця консолідована фінансова звітність Компанії станом на 31 грудня 2016 р. та за рік, що закінчився на зазначену дату, була затверджена керівництвом Компанії до випуску 22 березня 2017 року.

Безперервна діяльність

Керівництво Компанії вважає, що припущення стосовно безперервної діяльності при складанні цієї консолідованої фінансової звітності є доречним. Відповідно, ця консолідована фінансова звітність була складена з урахуванням припущення стосовно безперервної діяльності, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань в ході звичайної діяльності.

(в тисячах гривень)

2.2 Суттєві облікові судження та оцінки

Складання консолідованої фінансової звітності Компанії згідно з МСФЗ вимагає від керівництва суджень, оцінок та припущень, які впливають на подані у фінансовій звітності суми доходів, витрат, активів та зобов'язань, а також розкриття інформації про умовні зобов'язання на звітну дату.

Нижче подані основні припущення, що стосуються можливих майбутніх подій та інших основних джерел невизначеності оцінок на звітну дату, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів протягом наступного фінансового року:

Резерв сумнівних боргів

Компанія регулярно проводить аналіз дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Виходячи з наявного досвіду, Компанія використовує своє судження при оцінці збитків від зменшення корисності в ситуаціях, коли боржник зазнає фінансових труднощів, і відсутній достатній обсяг фактичних даних про аналогічних дебіторів. Компанія аналогічним чином оцінює зміни майбутніх грошових потоків на основі спостережень, що вказують на несприятливу зміну в статусі погашення зобов'язань позичальниками в складі категорії або зміну економічних умов національного чи місцевого рівня, що співвідноситься з випадками невиконання зобов'язань за активами у складі категорії. Керівництво використовує оцінки, засновані на історичних даних про структуру збитків стосовно активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику й об'єктивних ознак зменшення корисності групами дебіторської заборгованості. Виходячи з наявного досвіду, Компанія використовує своє судження при коригуванні даних спостережень стосовно категорії дебіторської заборгованості для відображення поточних обставин.

Реструктуризована торгова кредиторська заборгованість

Реструктуризована кредиторська заборгованість дисконтується до її чистої теперішньої вартості із застосуванням ефективної ставки відсотка, що дорівнює 15,43% і притаманна переважній більшості фінансових інструментів, які мають схожі умови та характеристики, залишок часу, протягом якого відсоткова ставка за договором залишатиметься фіксованою, залишок часу по виплаті основної суми боргу. Керівництво визначає строк реструктуризації кредиторської заборгованості виходячи з умов контракту, чинного законодавства, інших регуляторних принципів, галузевої практики та іншої доступної інформації.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат по закінченні трудової діяльності

Витрати з пенсійного забезпечення за програмою з фіксованими виплатами визначаються з використанням актуарних оцінок. Актуарна методика розрахунку передбачає здійснення припущень щодо ставки дисконтування, очікуваного рівня доходності активів, майбутнього збільшення заробітної плати, рівня смертності та майбутнього збільшення розміру пенсій. У зв'язку з тим, що такі програми є довгостроковими, зроблені припущення, за своєю сутністю, містять елемент невизначеності.

Податкове та інше законодавство

Українське податкове законодавство та інша регуляторна база, зокрема валютний контроль та митне законодавство, продовжують змінюватись. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, та можуть тлумачитись місцевими, обласними і центральними органами державної влади та іншими урядовими органами по-різному. Випадки непослідовного тлумачення не є незвичайними. Керівництво вважає, що тлумачення ним положень законодавства, що регулюють діяльність Компанії, є правильним, і що Компанія дотрималась усіх нормативних положень, а всі передбачені законодавством податки та збори були сплачені або нараховані.

Відстрочений податковий актив

Відстрочені податкові активи визнаються за усіма оподатковуваними тимчасовими різницями у разі, якщо існує імовірність, що буде отриманий податковий прибуток, до якого можна застосувати оподатковувану тимчасову різницю. Суттєві оцінки керівництва необхідні для визначення вартості відстрочених податкових активів, які можуть бути визнані виходячи з імовірних строків та рівня оподатковуваного прибутку майбутніх періодів, а також стратегії податкового планування в майбутньому.

(в тисячах гривень)

Державна власність, що не підлягає приватизації

Згідно з договором, підписаним між Компанією та Міністерством енергетики та вугільної промисловості України Компанія отримала певні основні засоби в господарське відання. На основі аналізу договору на господарське відання, керівництво Компанії вважає, що всі ризики та винагороди від користування цими активами переходять до Компанії, тому ці активи визнаються у балансі Компанії в момент отримання з відповідним відображенням у складі іншого додаткового капіталу. Керівництво вважає, що Компанія буде і надалі використовувати ці активи в осяжному майбутньому.

Знецінення нефінансових активів

Знецінення має місце, якщо балансова вартість активу або підрозділу, що генерує грошові потоки, перевищує його відновлювальну вартість, яка є найбільшою з наступних величин: справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж і цінність від використання. Розрахунок справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж базується на наявній інформації по комерційним операціям продажу аналогічних активів, які мають обов'язкову силу, або на ринкових цінах за вирахуванням додаткових витрат, понесених у зв'язку з вибуттям активу. Розрахунок цінності від використання базується на моделі дисконтованих грошових потоків. Грошові потоки беруться з бюджету на наступні п'ять років і не включають в себе діяльність з реструктуризації, по проведенню якої у Компанії ще немає зобов'язань, або суттєві інвестиції в майбутньому, які поліпшать результати активів підрозділу, що генерує грошові потоки, і який перевіряються на предмет знецінення. Сума очікуваного відшкодування найбільш чутлива до ставки дисконтування, що використовується в моделі дисконтованих грошових потоків, а також до очікуваних потоків грошових коштів і темпів росту, які використовуються з метою екстраполяції. Більш детальна інформація про ключові припущення, що застосовуються при визначенні суми очікуваного відшкодування різних підрозділів, що генерують грошові потоки, включаючи аналіз чутливості, наводиться і пояснюється в Примітці 9.

2.3 Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації

Прийнята облікова політика відповідає обліковій політиці, що застосовувалася в попередньому звітному році, за винятком прийняття наведених нижче нових редакцій стандартів, які вступили в силу для річних звітних періодів, починаючи з 1 січня 2016 року та не мали значного впливу на фінансову звітність Компанії. Перелік основних змін до МСФЗ, що обов'язкові до застосування для періодів, що починаються з 1 січня 2016 року, наведений нижче:

- «Облік придбання часток в спільних операціях» (поправки до МСФЗ 11 «Спільна діяльність»)
- «Роз'яснення прийнятних методів амортизації» (поправки до МСБО 16 «Основні засоби» та МСБО 38 «Нематеріальні активи»)
- «Сільське господарство: плодіві насадження» (поправки до МСБО 16 «Основні засоби» та МСБО 41 «Сільське господарство»)
- «Метод участі в капіталі в окремій фінансовій звітності» (поправки до МСБО 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність»)
- «Ініціатива з розкриття» (поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності»)
- «Інвестиційні підприємства: застосування винятку стосовно консолідації» (поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»)
- «Щорічні поліпшення циклу 2012-2014» (поправки до МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСБО 19 «Виплата працівникам» та МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність»)

МСФЗ 14 «Відкладені рахунки тарифного регулювання» також вступив у силу для компаній, що готують свою першу МСФЗ звітність на або пізніше 1 січня 2016 року; але це не стосується Компанії, тому що вона не вперше застосовує МСФЗ для підготовки фінансової звітності.

2.4 Основні принципи облікової політики

а) Основні засоби

Основні засоби відображаються за собівартістю або доцільною (умовною) собівартістю (стосовно активів, придбаних до дати переходу на МСФЗ) за вирахуванням накопиченого зносу та збитків від зменшення корисності.

(в тисячах гривень)

Доцільна собівартість основних засобів переважно визначена за амортизованою вартістю заміщення з урахуванням економічного знецінення за результатами незалежної оцінки.

Амортизація нараховується за лінійним методом протягом очікуваних строків корисного використання кожного активу. Середні строки корисного використання кожного активу є такими:

Будівлі та споруди	5 – 50 років
Газотранспортне обладнання	3 – 50 років
Транспортні засоби	1 – 12 років
Інші основні засоби	3 – 25 років

Незавершене будівництво не амортизується до моменту закінчення будівництва відповідних активів і вводу їх в експлуатацію.

Собівартість основних засобів включає витрати, пов'язані з заміною частини основних засобів, які визнані за фактом понесення, якщо вони відповідають критеріям визнання. Аналогічно, при проведенні основних технічних оглядів витрати на їх проведення визнаються у складі балансової вартості основних засобів як вартість заміни, якщо дотримано всі необхідні для такого визнання критерії. Всі інші витрати на ремонти та технічне обслуговування відображаються у складі прибутку або збитку по мірі їх понесення.

Балансова вартість основних засобів переглядається на предмет зменшення корисності, коли певні події чи зміна обставин вказують на те, що балансова вартість активу не зможе бути відшкодована. У випадку виявлення ознак зменшення корисності активу перевищення його балансової вартості над оціночною відшкодованою вартістю вартість такого активу або одиниці, що генерує грошові потоки, списується до вартості очікуваного відшкодування. Вартість очікуваного відшкодування активів визначається як більша з двох величин: чистої ціни продажу активу або вартості використання активу.

Отримання основних засобів від клієнтів

В процесі своєї господарської діяльності, Компанія отримує у володіння від своїх клієнтів основні засоби, які будуть використовуватися у процесі постачання газу, і які згідно з умовами КТМФЗ 18 являють собою обмін неподібних активів або послуг. Ці основні засоби, що відповідають критеріям визначення активу, визнаються за справедливою вартістю і можуть бути отримані за наступними угодами:

(а) за договорами дарування. В такому випадку основні засоби визнаються у складі інших операційних доходів в момент отримання.

(б) за договорами користування. Такі основні засоби визнаються на дату отримання активу із одночасним визнанням інших довгострокових зобов'язань. Інші довгострокові зобов'язання поступово визнаються доходами впродовж очікуваного строку корисного використання отриманих активів.

в) Перерахунок іноземної валюти

Консолідована фінансова звітність згідно з МСФЗ складена у гривнях («грн»), що є функціональною валютою і валютою подання звітності Компанії. Операції в іноземній валюті первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Всі курсові різниці включаються до консолідованого звіту про фінансові результати. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату первісної операції. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, який діяв на дату визначення справедливої вартості.

с) Зменшення корисності нефінансових активів

На кожен звітну дату Компанія проводить оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активів. За наявності таких ознак або при необхідності проведення щорічного тестування на предмет зменшення корисності Компанія визначає вартість відшкодування активу. Вартість відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію і вартості використання. Сума відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження коштів і ці кошти, в основному, не залежать від інших активів або груп активів. Коли балансова вартість активу або одиниці, що генерує грошові потоки,

(в тисячах гривень)

перевищує суму його/її відшкодування, вважається, що його/її корисність зменшилась, і його/її вартість списується до суми відшкодування. При оцінці вартості використання очікувані грошові потоки дисконтуються до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту (до оподаткування), що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі й ризику, властиві цьому активу. При визначенні справедливої вартості за вирахуванням витрат на реалізацію враховуються останні операції на ринку. У разі неможливості визначення таких операцій використовується відповідна модель оцінки. Такі розрахунки підтверджуються оціночними коефіцієнтами, котируваннями акцій дочірніх підприємств, які вільно обертаються на відкритому ринку цінних паперів, чи іншими показниками справедливої вартості, що є наявності.

Розрахунок зменшення корисності Компанії ґрунтується на детальних кошторисах та прогнозних розрахунках, що складаються окремо для кожної з одиниць Компанії, що генерують грошові потоки, між якими розподіляються індивідуальні активи. Кошториси та прогнозні розрахунки, як правило, охоплюють період у п'ять років. Для більш тривалих періодів розраховується довгостроковий темп зростання, який застосовується для прогнозування майбутніх грошових потоків після п'ятого року.

Збитки від зменшення корисності поточної діяльності, в тому числі від зменшення корисності запасів, визнаються у консолідованому звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат.

На кожну звітну дату Компанія здійснює оцінку наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності, визнаний щодо певного активу раніше, вже не існує або зменшився. За наявності таких ознак Компанія оцінює суму відшкодування активу або одиниці, що генерує грошові потоки. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу в попередніх періодах, сторнується в тому випадку, якщо змінилися попередні припущення, застосовані для визначення суми відшкодування активу з моменту визнання останнього збитку від зменшення корисності. Балансова вартість активу, збільшена внаслідок сторнування збитку від зменшення корисності, не повинна перевищувати балансову вартість (за вирахуванням амортизації), яку б визначили, якщо б збиток від зменшення корисності активу не визнали в попередні роки. Сторнування збитку від зменшення корисності визнається у консолідованому звіті про фінансові результати, за винятком випадків, коли актив відображається за переоціненою сумою. У таких випадках сторнування відображається як дооцінка.

d) Фінансові інструменти – первісне визнання і подальша оцінка

(i) Фінансові активи

Первісне визнання та оцінка

Згідно з положеннями МСБО 39, фінансові активи класифікуються, відповідно, як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити та дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, фінансові активи, наявні для продажу, або як похідні фінансові інструменти, визначені як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні. Компанія визначає класифікацію фінансового активу при первісному визнанні.

У випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, то при первісному визнанні до їх справедливої вартості додаються безпосередньо пов'язані з ними витрати за операцією.

Всі операції з купівлі або продажу фінансових активів, що вимагають постачання активів у строк, встановлений законодавством або правилами, прийнятими на певному ринку (операції на "стандартних умовах"), визнаються на дату укладання угоди, тобто на дату, коли Компанія бере на себе зобов'язання купити або продати актив.

Фінансові активи Компанії включають грошові кошти та їх еквіваленти, торгіву та іншу дебіторську заборгованість і фінансові інвестиції, утримувані до погашення.

Подальша оцінка

Подальша оцінка фінансових активів залежить від їх класифікації:

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість - це непохідні фінансові активи, що не обертаються на активному ринку, з фіксованими або обумовленими платежами. Після первісного визнання такі фінансові активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки за вирахуванням зменшення корисності. Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів або

(в тисячах гривень)

премій при придбанні, а також комісійних або витрат, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Амортизація з використанням методу ефективної процентної ставки відображається у консолідованому звіті про фінансові результати у складі фінансових витрат. Збитки внаслідок зменшення корисності визнаються у консолідованому звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

Наявні для продажу фінансові інвестиції включають дольові і боргові цінні папери. Дольові інвестиції, класифіковані як наявні для продажу, - це такі інвестиції, які не були класифіковані ні як призначені для торгівлі, ні як переоцінені за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Боргові цінні папери у цій категорії - це такі цінні папери, які компанія має намір утримувати протягом невизначеного часу і які можуть бути продані для цілей забезпечення ліквідності або у відповідь на зміну ринкових умов.

Після первісної оцінки фінансові інвестиції, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, а нереалізовані доходи або витрати за ними визнаються як інший сукупний дохід у складі резерву інструментів, наявних для продажу, аж до моменту припинення визнання інвестиції, в якій накопичені доходи або витрати перекласифіковуються з резерву інструментів, наявних для продажу, до складу прибутку або збитку, і визнаються як фінансові витрати.

Компанія оцінює свої фінансові активи, наявні для продажу, на предмет справедливості припущення про можливість і наявність наміру продати їх у найближчому майбутньому. Якщо Компанія не в змозі здійснювати торгівлю цими активами через відсутність активних ринків для них, і наміри керівництва щодо їх продажу в найближчому майбутньому змінилися, Компанія в рідких випадках може ухвалити рішення щодо перекласифікації таких фінансових активів. Перекласифікація до категорії позик і дебіторської заборгованості дозволяється у тому випадку, якщо фінансовий актив задовольняє визначенню позик і дебіторської заборгованості, і при цьому Компанія має можливість і має намір утримувати ці активи в осяжному майбутньому або до погашення. Перекласифікація до складу інструментів, утримуваних до погашення, дозволяється тільки в тому випадку, якщо компанія має можливість і має намір утримувати фінансовий актив до погашення.

У випадку фінансових активів, перекласифікованих зі складу категорії “наявні для продажу”, пов'язані з ними доходи або витрати, раніше визнані у складі власного капіталу, амортизуються у складі прибутку або збитку протягом решти строку інвестицій із застосуванням ефективної процентної ставки. Різниця між новою оцінкою амортизованої вартості та очікуваних грошових потоків також амортизується протягом решти строку використання активу із застосуванням ефективної процентної ставки. Якщо згодом встановлюється, що актив знецінився, сума, відображена у складі власного капіталу, перекласифіковується до консолідованому звіту про фінансові результати.

Інвестиції, які утримуються до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами та фіксованим терміном погашення класифікуються як інвестиції, які утримуються до погашення, якщо Компанія твердо має намір і здатна утримувати їх до строку погашення. Після первісної оцінки інвестиції, які утримуються до погашення, оцінюються за амортизованою вартістю, яка визначається з використанням методу ефективної процентної ставки, за вирахуванням збитків від знецінення. Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів або премій при придбанні, а також комісійних або витрат, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Амортизація ефективної процентної ставки включається до звіту про прибутки або збитки як дохід від фінансування. Витрати, зумовлені знеціненням, визнаються у звіті про прибутки та збитки в складі витрат з фінансування.

Припинення визнання

Визнання фінансового активу (або, якщо застосовна, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) припиняється у випадку:

- закінчення дії прав на отримання грошових надходжень від такого активу; або
- якщо Компанія передала свої права на отримання грошових потоків від активу або взяла на себе зобов'язання з виплати третій особі одержуваних грошових потоків у повному обсязі та без суттєвої затримки за “транзитною” угодою, і або (а) Компанія передала практично всі ризики та вигоди від активу, або (б) Компанія не передає, але й не залишає за собою, практично всіх ризиків та вигод від активу, але передала контроль над цим активом.

У разі якщо Компанія передала свої права на отримання грошових надходжень від активу, при цьому ані передавши, ані зберігши за собою практично всіх ризиків та вигід, пов'язаних із ним, а також не передавши

(в тисячах гривень)

контроль над активом, такий актив відображається в обліку в розмірі триваючої участі Компанії в цьому активі.

У цьому випадку Компанія також визнає відповідне зобов'язання. Переданий актив і відповідне зобов'язання оцінюються на основі, що відображає права та зобов'язання, збережені Компанією.

Продовження участі в активі, що має форму гарантії за переданим активом, оцінюється за меншою з двох сум: первісною балансовою вартістю активу або максимальною сумою компенсації, що може бути пред'явлена до оплати Компанією.

(ii) Зменшення корисності фінансових активів

Компанія визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансових активів чи групи фінансових активів на кожну звітну дату. Вважається, що відбувається зменшення корисності фінансового активу чи групи фінансових активів тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності в результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу («випадок виникнення збитків»), і такий випадок або випадки виникнення збитків мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки від активу чи групи фінансових активів, який може бути достовірно визначений. Об'єктивні ознаки зменшення корисності можуть включати ознаки того, що позичальник чи група позичальників зазнають суттєвих фінансових труднощів, порушують зобов'язання зі сплати процентів чи основної суми боргу, ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації, а також свідчення, на підставі спостережуваної ринкової інформації, помірного зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у рівні прострочених платежів або в економічних умовах, що корелюють зі збитками за активами.

Фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю

Спочатку Компанія визначає, чи існують об'єктивні індивідуальні ознаки зменшення корисності фінансових активів, кожен з яких окремо є суттєвим, а також індивідуальні або сукупні ознаки зменшення корисності фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. У випадку, якщо об'єктивні ознаки зменшення корисності розглянутого окремо фінансового активу (суттєвого або несуттєвого) відсутні, цей актив включається до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі. Активи, що оцінюються окремо на предмет зменшення корисності, і стосовно яких визнається або продовжує визнаватися збиток від зменшення корисності, не повинні оцінюватися на предмет зменшення корисності на сукупній основі.

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті зменшення корисності фінансових активів сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та приведеною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (за вирахуванням майбутніх очікуваних збитків за кредитом, які ще не були понесені). Приведена вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою за фінансовим активом. Якщо кредит надано під плаваючу процентну ставку, то ставкою дисконтування для визначення збитків від зменшення корисності буде поточна ефективна процентна ставка. Балансова вартість активу зменшується шляхом застосування рахунку резерву, та сума збитку визнається у консолідованому звіті про фінансові результати. Процентні доходи нараховуються на основі зменшеної балансової вартості та із застосуванням процентної ставки, використаної для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою вимірювання збитків від зменшення корисності. Процентні доходи відображаються у складі доходів від фінансування у консолідованому звіті про фінансові результати. Кредити та відповідний резерв списуються, коли вже немає реальної перспективи відшкодування у найближчому часі, а все забезпечення було реалізовано чи передано Компанії. Якщо у наступному році сума очікуваного збитку від зменшення корисності знижується, й таке зниження може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності збільшується чи зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо списання пізніше відшкодовується, то фінансові витрати у консолідованому звіті про фінансові результати кредитуються.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

Стосовно фінансових інвестицій, наявних для продажу, Компанія на кожну звітну дату оцінює наявність об'єктивних ознак зменшення корисності фінансової інвестиції або групи фінансових інвестицій.

У випадку, коли інвестиції в капітал класифіковані як наявні для продажу, об'єктивні ознаки зменшення корисності повинні включати значне або довготривале зменшення справедливої вартості інвестицій відносно вартості інвестиції. «Значущість» необхідно оцінювати у порівнянні з первісною вартістю інвестиції, а «тривалість» - у порівнянні з періодом, протягом якого справедлива вартість була менша за первісну вартість. При наявності ознак зменшення корисності сукупний збиток, визначений як різниця між початковою вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, виключаючи збиток від зменшення

(в тисячах гривень)

корисності інвестицій, раніше визнаного у консолідованому звіті про фінансові результати, вилучається зі складу іншого сукупного доходу та визнається у консолідованому звіті про фінансові результати. Збиток від зменшення корисності інвестицій у капітал не сторнується через консолідований звіт про фінансові результати; збільшення справедливої вартості цих інвестицій після зменшення корисності визнається безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

У випадку, коли боргові інструменти класифіковані як наявні для продажу, ймовірність зменшення корисності визначається аналогічно до фінансових активів, що відображаються за амортизованою вартістю. Однак сума відображеного збитку від зменшення корисності являє собою накопичений збиток, оцінений як різниця між амортизованою вартістю і поточною справедливою вартістю, за вирахуванням збитку від зменшення корисності за цими інвестиціями, раніше визнаного у консолідованому звіті про фінансові результати.

Майбутні процентні доходи нараховуються на основі зменшеної балансової вартості та із застосуванням процентної ставки, використаної для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою вимірювання збитків від зменшення корисності. Процентні доходи відображаються у складі доходів від фінансування. Якщо у наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту збільшується, і таке збільшення об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після першого визнання збитку від зменшення корисності у консолідованому звіті про фінансові результати, збиток від зменшення корисності сторнується через звіт про фінансові результати.

(iii) Фінансові зобов'язання

Первісне визнання та оцінка

Фінансові зобов'язання, що перебувають у сфері дії МСБО (IAS) 39, класифікуються відповідно як фінансові зобов'язання, переоцінені за справедливою вартістю через прибуток або збиток, кредити та позики, або як похідні фінансові інструменти, визначені як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні. Компанія визначає класифікацію фінансового зобов'язання при первісному визнанні. Фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, безпосередньо пов'язані зі здійсненням операції (для кредитів та позик).

Фінансові зобов'язання Компанії включають торгову та іншу кредиторську заборгованість, а також процентні кредити та позики.

Подальша оцінка

Подальша оцінка фінансових зобов'язань таким чином залежить від їх класифікації:

Процентні кредити та позики

Після первісного визнання кредити та позики відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Фінансові результати відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації з використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів або премій при придбанні, а також комісійних або витрат, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Амортизація з використанням методу ефективної процентної ставки відображається у складі фінансових витрат у консолідованому звіті про фінансові результати.

Реструктуризована кредиторська заборгованість

Після первісного визнання реструктуризована кредиторська заборгованість в подальшому оцінюється за амортизаційною вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати.

Припинення визнання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення строку погашення відповідного зобов'язання. При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або у випадку внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у консолідованому звіті про фінансові результати.

(в тисячах гривень)

(iv) Взаємозалік фінансових інструментів

Фінансові активи та фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а чиста сума – поданню у балансі тоді й тільки тоді, коли є здійснення у цей момент юридичне право на взаємозалік визнаних сум, а також намір провести розрахунок на нетто-основі, або реалізувати активи і одночасно з цим погасити зобов'язання. Це, як правило, не виконується щодо генеральних угод про взаємозалік, і відповідні активи і зобов'язання відображаються в балансі в повній сумі.

(v) Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів, торгівля якими здійснюється на активних ринках на кожну звітну дату, визначається виходячи з ринкових котирувань або котирувань дилерів (котирування на купівлю для довгих позицій і котирування на продаж для коротких позицій), без вирахування витрат на здійснення операції.

Справедлива вартість усіх інших фінансових інструментів, що не мають активного обігу на ринку, визначається з використанням відповідних методів оцінки. Такі методи включають використання нещодавніх ринкових операцій, посилання на поточну справедливую вартість іншого інструменту, аналогічного за сутністю, аналіз дисконтованих грошових потоків та інші моделі оцінки.

е) Виробничі запаси

Виробничі запаси оцінюються за меншою з двох сум: фактичною вартістю або чистою вартістю реалізації. Чиста вартість реалізації являє собою прогнозовану ціну реалізації в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням будь-яких очікуваних майбутніх витрат, пов'язаних із доведенням продукції до готовності та її реалізацією. Фактична вартість переважно визначається на індивідуальній основі з використанням спеціальних методів оцінки.

ф) Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти станом на звітну дату включають кошти на банківських рахунках, готівкові кошти в касі та не знецінені короткострокові депозити зі строком погашення до трьох місяців.

Для цілей звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів та їх еквівалентів згідно з визначенням вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

г) Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Компанія має теперішнє зобов'язання (юридичне або конструктивне) внаслідок минулої події, та існує ймовірність, що для погашення зобов'язання знадобиться вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути достовірно оцінена. Витрати, пов'язані із забезпеченням, відображаються у звіті про сукупний дохід. Коли вплив зміни вартості грошей у часі є суттєвим, сума забезпечення визначається шляхом дисконтування прогнозованих потоків грошових коштів, із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, з урахуванням ризиків, пов'язаних із певним зобов'язанням, за їх наявності. При застосуванні дисконтування збільшення суми забезпечення, що відображає плин часу, визнається як фінансові витрати.

h) Виплати працівникам

Державна пенсійна програма з визначеними внесками

Компанія здійснює відрахування до Державної фіскальної служби України, які розраховуються на основі заробітної плати кожного працівника. Такі суми відносяться на витрати у періоді, в якому вони виникли.

Державна пенсійна програма з визначеними виплатами

Компанія зобов'язана компенсувати державі суми пенсійних виплат, що здійснюються державою працівникам Компанії, які працювали протягом певного часу у шкідливих умовах, як визначено нормативно-правовими актами України, і тому мають право на вихід на пенсію і на відповідне пенсійне забезпечення до досягнення пенсійного віку, визначеного нормативно-правовими актами України. Ці зобов'язання сплачуються за рахунок грошових коштів, отриманих від операційної діяльності.

Чиста сума зобов'язання за цією державною пенсійною програмою з визначеними виплатами розраховується шляхом оцінки суми майбутніх виплат, заробленої працівниками у зв'язку з наданими ними

(в тисячах гривень)

послугами у поточному і попередніх періодах. Після цього сума виплат дисконтується з метою визначення приведеної вартості зобов'язання, а будь-яка невизнана вартість раніше наданих послуг та справедлива вартість активів плану вибуває з обліку. Приведена вартість зобов'язання з визначеними виплатами встановлюється шляхом дисконтування очікуваних майбутніх відтоків грошових коштів із застосуванням процентної ставки за корпоративними облігаціями високої категорії, які деноміновані у валюті, в якій здійснюється виплата за програмою, і строки погашення яких приблизно співпадають зі строками відповідного пенсійного зобов'язання.

Актuarні прибутки або збитки, що виникли в результаті розрахунку зобов'язання, визнаються у звіті про сукупні доходи.

У випадках збільшення виплат за програмою частка суми збільшених виплат, що стосується наданих раніше працівниками послуг, негайно визнається у консолідованому звіті про фінансові результати.

Короткострокові виплати

Зобов'язання з короткострокових виплат працівникам не дисконтуються і відносяться на витрати по мірі надання відповідних послуг.

Резерв визнається в сумі, що, як очікується, буде виплачена в рамках короткострокових програм виплати грошових премій, якщо Компанія має поточне юридичне чи формальне зобов'язання виплатити цю суму в результаті послуги, наданої раніше працівником, і сума такого зобов'язання може бути визначена достовірно.

i) Оренда

Визначення наявності умов оренди в договорі ґрунтується на сутності договору на дату початку оренди, зокрема на тому, чи залежить виконання договору від використання конкретного активу або договір передбачає право використання активу.

Для угод, укладених до 1 січня 2005 р., датою початку вважається 1 січня 2005 р. відповідно до перехідних вимог КТМФЗ 4.

j) Визнання доходів

Дохід визнається тоді, коли є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод Компанії, а сума доходу може бути достовірно визначена. Дохід оцінюється за справедливою вартістю компенсації, яка була отримана, за виключенням знижок, податків на реалізацію або мита. Нижче наведено критерії, в разі задоволення яких визнається дохід:

Дохід від продажу газу

Доходи визнаються відповідно до показників лічильників газу та норм споживання газу і встановлених тарифів.

Дохід від транспортування газу

Доходи транспортування газу споживачам визнаються відповідно до тарифів, встановлених НКРЕ та обсягів споживання.

Дохід від оренди

Дохід від оренди майна обліковується за лінійним методом протягом строку дії орендного договору.

Процентний дохід

Для всіх фінансових інструментів, наявних для продажу, процентний дохід або витрати визнаються за методом ефективної ставки відсотка, що являє собою ставку за якою дисконтуються майбутні грошові потоки. Процентний дохід відображається у складі фінансових доходів у консолідованому звіті про фінансові результати.

(в тисячах гривень)

к) Податки

Поточний податок на прибуток

Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний і попередній періоди оцінюються в сумі, обчислений до сплати податковим органам (відшкодуванню від податкових органів). Нарахування поточного податку на прибуток здійснюється на основі податкових ставок (та податкового законодавства), які набули або фактично набули чинності на звітну дату. Поточний податок на прибуток Компанії розраховується відповідно до українського податкового законодавства й визначається на основі оподаткованого прибутку і валових витрат, відображених у податковій декларації Компанії. В 2013 році ставка податку на прибуток становила 19%. Починаючи з 1 січня 2014 р. ставка податку на прибуток в Україні змінилася та становила 18% (Примітка 8).

Відстрочений податок на прибуток

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом балансових зобов'язань за усіма тимчасовими різницями на звітну дату між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового обліку і вартістю, що враховується у податковому обліку.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, окрім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первісного визнання гудвілу або активу чи зобов'язання в господарській операції, що не є об'єднанням бізнесу, і яке на момент здійснення операції не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток; і
- відносно оподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні та асоційовані компанії, а також із часткою участі у спільній діяльності, якщо материнська компанія може контролювати розподіл у часі зменшення тимчасової різниці, або існує значна вірогідність того, що тимчасова різниця не буде зменшена в осяжному майбутньому.

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма неоподатковуваними тимчасовими різницями і перенесенням на наступні періоди невикористаних податкового кредиту і податкових збитків, якщо існує вірогідність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна застосувати неоподатковувану тимчасову різницю, а також використовувати невикористані податковий кредит і податкові збитки, перенесені на наступні періоди, окрім випадків, коли:

- відстрочений податковий актив, що стосується неоподатковуваних тимчасових різниць, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання в господарській операції, що не є об'єднанням бізнесу, та який на момент здійснення операції не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток; і
- відносно оподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні і асоційовані компанії, а також із часткою участі у спільній діяльності, відстрочені податкові активи визнаються, тільки якщо існує вірогідність сторнування тимчасових різниць в осяжному майбутньому і буде отриманий оподатковуваний прибуток, відносно якого можна застосувати тимчасову різницю.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату й зменшується, якщо більше не існує вірогідності отримання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволив би реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані раніше відстрочені податкові активи переоцінюються на кожну звітну дату й визнаються тоді, коли виникає вірогідність отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, що дає можливість реалізувати відстрочений податковий актив.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання визначаються за ставками податку, застосування яких очікується при реалізації активу або погашенні зобов'язання, на основі податкових ставок і положень податкового законодавства, що діють, або оголошених (і практично прийнятих) на звітну дату.

Відстрочений податок на прибуток, що стосується статей, які визнаються безпосередньо у складі капіталу, визнається у складі капіталу, а не у складі прибутків або збитків.

Відстрочені податкові активи і відстрочені податкові зобов'язання підлягають взаємозаліку за наявності повного юридичного права зарахувати поточні податкові активи в рахунок поточних податкових зобов'язань, якщо вони відносяться до податків на прибуток, нарахованих тим самим податковим органом на той самий суб'єкт господарювання.

Податок на додану вартість

Доходи, витрати та активи визнаються за вирахуванням суми податку на додану вартість (ПДВ), крім таких випадків:

- ПДВ, що виникає при придбанні активів чи послуг, не відшкодовується податковим органом; в такому разі ПДВ визнається як частина витрат на придбання активу або частина витратної статті, залежно від

(в тисячах гривень)

- обставин;
- дебіторська і кредиторська заборгованість відображається з урахуванням суми ПДВ.

Чиста сума податку на додану вартість, що відшкодовується податковим органом або сплачується йому, включається до дебіторської або кредиторської заборгованості, відображеної в балансі.

1) Прибуток на акцію збиток

Базовий розмір прибутку на одну акцію не розраховувався. Товариством за звітний період отримано збитковий фінансовий результат.

2.5 Стандарти, що були опубліковані, але ще не набули чинності та не були застосовані достроково

Нижче наводяться стандарти, які були опубліковані, але ще не набули чинності та не були застосовані достроково на дату випуску фінансової звітності Компанії згідно з МСФЗ.

	Вступає в силу для річних періодів, що починаються з або після:
• МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	Залежно від обраного шляху впровадження МСФЗ 9*
• МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами»	1 січня 2018
• МСФЗ 16 «Оренда»	
•	1 січня 2019
• «Продаж або внесок активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством» (поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»)	Відкладено на невизначений термін
• «Визнання відстрочених податкових активів від невикористаних податкових збитків» (поправки до МСБО 12 «Податки на прибуток»)	1 січня 2017 1 січня 2017
• «Ініціатива з розкриття» (поправки до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»)	
• «Класифікація та оцінка платежів на основі акцій» (поправки до МСФЗ 2 «Платежі на основі акцій»)	
• «Уточнення» (поправки до МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами»)	1 січня 2018
• «Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» разом із МСФЗ 4 «Страхові контракти» (поправки до МСФЗ 4 «Страхові контракти»)	1 січня 2018
• «Роз'яснення вимог щодо переведення до/з категорії інвестиційної нерухомості» (поправки до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»)	Залежно від дати впровадження МСФЗ 9
• «Щорічні поліпшення циклу 2014-2016» (поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки учасні в інших суб'єктах господарювання» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»)	1 січня 2017/ 1 січня 2018
• КТМФЗ 22 «Питання курсової різниці в операціях з попередніми платежами»	1 січня 2018

* Різні версії МСФЗ 9 відображають поступову роботу РМСБО над заміною МСБО 39. Початково цей стандарт повинен був застосовуватися для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2013 р. або після цієї дати, але внесення Поправки до МСФЗ 9 «Обов'язкова дата набрання чинності МСФЗ 9 та перехідні Розкриття Інформації» від грудня 2011 року змістило обов'язкове застосування стандарту до 1 січня 2015 р., а прийняття версії стандарту «МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» (Облік хеджування та поправки до МСФЗ 9, МСФЗ 7 та МСБО 30)» від листопада 2013 взагалі відмінило дату його обов'язкового застосування. Прийнята 24 липня 2014 р. остаточна версія МСФЗ 9 встановлює дату обов'язкового застосування на 1 січня 2018 р., однак при цьому дозволяється дострокове поетапне застосування вимог попередніх версій стандарту, за умови, що дата застосування першого етапу буде раніше за 1 лютого 2015 року.

Компанія не планує поетапного застосування МСФЗ 9 і передбачає єдину дату застосування стандарту на період, що почнеться 1 січня 2018 року.

Передбачається, що застосування МСФЗ 9 матиме вплив на класифікацію та оцінку фінансових активів Компанії, але не вплине на класифікацію та оцінку її фінансових зобов'язань.

(в тисячах гривень)

Компанія планує прийняття всіх інших зазначених вище стандартів після набрання ними чинності.

Компанія очікує, що вступ в силу цих стандартів та тумачень до них не здійснить істотного впливу в майбутньому на консолідовану фінансову звітність Компанії.

3. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

За рік, що закінчився 31 грудня, чистий дохід включав:

	<u>2016 р.</u>	<u>2015 р.</u>
Продаж та транспортування природного газу	2 370 092	1 293 702
Інші доходи	12 135	24 652
	<u>2 382 227</u>	<u>1 318 354</u>

4. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

За рік, що закінчився 31 грудня, собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) включала:

	<u>2016 р.</u>	<u>2015 р.</u>
Собівартість природного газу	2 164 593	1 334 811
Витрати на персонал та відповідні нарахування	69 028	56 062
Запасні частини та матеріали	18 003	9 173
Знос та амортизація	13 867	14 543
Собівартість скрапленого газу	838	692
Інші витрати	8 424	9 246
	<u>2 274 753</u>	<u>1 424 527</u>

5. Адміністративні витрати

За рік, що закінчився 31 грудня, адміністративні витрати включали:

	<u>2016 р.</u>	<u>2015 р.</u>
Витрати на персонал та відповідні нарахування	10 691	7 914
Банківські послуги	5 221	2 085
Знос та амортизація	990	1 557
Інші витрати	1 642	2 479
	<u>18 544</u>	<u>14 035</u>

6. Інші операційні витрати та доходи

За рік, що закінчився 31 грудня, інші операційні витрати включали:

	<u>2016 р.</u>	<u>2015 р.</u>
Формування резерву сумнівних боргів та списання виробничих запасів	157 273	66 312
Нараховані штрафи та пені	159	1 398
Інші операційні витрати	2 410	4 884
	<u>159 842</u>	<u>72 594</u>

За рік, що закінчився 31 грудня, інші операційні доходи включали:

	<u>2016 р.</u>	<u>2015 р.</u>
Штрафи отримані	11 883	71
Дохід від оренди	271	612
Інші операційні доходи	1 616	24 687
	<u>13 770</u>	<u>25 370</u>

(в тисячах гривень)

7. Фінансові витрати (доходи)

За рік, що закінчився 31 грудня, фінансові витрати включали:

	<u>2016 р.</u>	<u>2015 р.</u>
Витрати від первинного визнання амортизованої вартості інших довгострокових фінансових інвестицій	8 340	10 582
Витрати за відсотками із забезпечення виплат персоналу (Примітка 20)	1 372	1 435
	<u>9 712</u>	<u>12 017</u>

За рік, що закінчився 31 грудня інші фінансові доходи становили 9 027 тис. грн. З них:

- коригування вартості векселів – 7 950 тис. грн.,
- доходи від відсотків по залишках на рахунках – 1 077 тис. грн.

8. Податок на прибуток від звичайної діяльності

За рік, що закінчився, податок на прибуток від звичайної діяльності включав:

	<u>2016 р.</u>	<u>2015 р.</u>
Відстрочений податок на прибуток	27 486	8 870
Витрати з поточного податку на прибуток	1 080	7 878
Всього витрат з податку на прибуток	<u>28 566</u>	<u>16 748</u>

В 2016 р. застосовна ставка податку на прибуток підприємств в Україні становить 18%.

Станом на 31.12.2015 року відстрочений податок на прибуток відсутній. Станом на 31.12.2016 року відстрочений податок на прибуток виник за рахунок дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги в сумі 27 486 тис. грн.

	<i>31 грудня 2015 р.</i>	<i>Виникнення і зміни тимчасових різниць у консолідовано му звіті про фінансові результати</i>	<i>Виникнення і зміни тимчасових різниць у консолідован ому звіті про інший сукупний дохід</i>	<i>31 грудня 2016 р.</i>
Відстрочені податкові активи				
Торгова дебіторська заборгованість	-	27 486	-	27 486
Невизнані відстрочені податкові активи	-	-	-	-
Відстрочені податкові активи	<u>-</u>	<u>27 486</u>	<u>-</u>	<u>27 486</u>
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-	-
Відстрочений податок, чиста позиція	<u>-</u>	<u>27 486</u>	<u>-</u>	<u>27 486</u>

Станом на 31 грудня 2015 р. та 31 грудня 2014 р. відстрочений податок на прибуток стосувався наступного:

(в тисячах гривень)

	<i>31 грудня 2014 р.</i>	<i>Виникнення і зміни тимчасових різниць у консолідовано му звіті про фінансові результати</i>	<i>Виникнення і зміни тимчасових різниць у консолідован ому звіті про інший сукупний дохід</i>	<i>31 грудня 2015р.</i>
Відстрочені податкові активи				
Інші необоротні активи	8 292	(8 292)	-	-
Інші оборотні активи	-	-	-	-
Зменшення корисності дебіторської заборгованості	-	-	-	-
Торгова дебіторська заборгованість	9 415	(9 415)	-	-
Запаси	193	(193)	-	-
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	55	(55)	-	-
Зобов'язання пенсійного забезпечення	-	-	-	-
Інші фінансові інвестиції	16 405	(16 405)	-	-
Невизнані відстрочені податкові активи	-	-	-	-
Відстрочені податкові активи	34 360	(34 360)	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання				
Торгова кредиторська заборгованість	(19 095)	19 095	-	-
Основні засоби	(6 395)	6 395	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	(25 490)	25 490	-	-
Відстрочений податок, чиста позиція	8 870	(8 870)	-	-

(в тисячах гривень)

9. Основні засоби і незавершені капітальні інвестиції

	<i>Будівлі та споруди</i>	<i>Газотранспортне обладнання</i>	<i>Транспорт і інші основні засоби</i>	<i>Незавершене будівництво</i>	<i>Всього</i>
31 грудня 2014 р.	32 633	174 686	8 272	12 464	228 055
Надходження	43	15 310	251	2 566	18 169
Переведення	-	3 226	-	(4 066)	(840)
Вибуття	-	(2)	(70)	-	(72)
Амортизаційні відрахування	(2 226)	(9 553)	(2 266)	-	(14 045)
Зменшення корисності	-	-	-	-	-
31 грудня 2015 р.	30 450	183 667	6 186	10 964	231 267
Надходження	340	15 113	1 684	4 452	21 589
Переведення	-	3 277	-	(3 277)	-
Вибуття	-	-	(3)	-	(3)
Амортизаційні відрахування	(1 772)	(10 402)	(2 331)	-	(14 505)
31 грудня 2016 р.	29 018	191 655	5 536	12 139	238 348
На 31 грудня 2015 р.					
Первісна вартість	45 142	309 310	20 591	10 964	386 007
Накопичена амортизація	(14 692)	(125 643)	(14 405)	-	(154 740)
	30 450	183 667	6 186	10 964	231 267
На 31 грудня 2016 р.					
Первісна вартість	45 482	327 700	22 272	12 139	407 593
Накопичена амортизація	(16 464)	(136 045)	(16 736)	-	(169 245)
	29 018	191 655	5 536	12 139	238 348

Газотранспортне обладнання, в основному, являє собою державне та комунальне майно, отримане у господарське відання чи користування.

Отримання основних засобів від клієнтів

В 2016 році Компанія визнала у складі основних засобів об'єкти, отримані за договорами господарського відання та користування від місцевих органів влади в розмірі 5 153 тис. грн.

10. Інші необоротні активи

Станом на 31 грудня інші необоротні активи Компанії представлені довгостроковими вексями одержаними терміном погашення у 2017 році. Станом на 31 грудня 2016 недисконтована сума таких векселів складає 67 589 тис. грн. (31 грудня 2015 р.: 59 639 тис. грн.).

11. Виробничі запаси

Станом на 31 грудня виробничі запаси включали:

	<i>31 грудня 2016 р.</i>	<i>31 грудня 2015 р.</i>
Запасні частини і витратні матеріали	3 599	4 431
Природний газ	483	1 294
Інші	221	254
	4 303	5 979

(в тисячах гривень)

12. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Станом на 31 грудня дебіторська заборгованість включала:

	<u>31 грудня 2016 р.</u>	<u>31 грудня 2015 р.</u>
Дебіторська заборгованість за послуги постачання	1 112 425	393 981
Дебіторська заборгованість за розподіл природного газу	6 752	-
Інша дебіторська заборгованість	27 054	25 018
	<u>1 146 231</u>	<u>418 999</u>
Резерв сумнівних боргів	(177 877)	(118 832)
	<u>968 354</u>	<u>300 677</u>

В середньому, контрактний термін погашення дебіторської заборгованості складає 30 днів.

Рух за статтями резерву сумнівних боргів, що являє собою зменшення корисності дебіторської заборгованості, є таким:

	<i>Зменшення корисності на колективній основі</i>	
	<u>Всього</u>	<u>Всього</u>
На 31 грудня 2014 р.	(52 308)	(52 308)
Нараховано за рік	(66 014)	(66 014)
Списання	-	-
На 31 грудня 2015 р.	(118 322)	(118 322)
Нараховано за рік	(74 111)	(74 111)
Використано за рік	14 556	14 556
На 31 грудня 2016 р.	(177 877)	(177 877)

Нарахування та зменшення резерву сумнівних боргів відображені у складі інших операційних витрат та інших операційних доходів, відповідно.

Станом на 31 грудня аналіз дебіторської заборгованості за строками погашення за вирахуванням резерву сумнівних боргів є таким:

	<i>Всього</i>	<i>Непрострочена та не знецінена</i>	<i>Прострочена, але не знецінена</i>	
	<u>Всього</u>	<u>Непрострочена та не знецінена</u>	<u>< 1 року</u>	<u>> 1 року</u>
31 грудня 2016 р.	968 354	-	944 626	23 728
31 грудня 2015 р.	300 677	-	300 677	-

13. Дебіторська заборгованість за виданими авансами

Станом на 31 грудня дебіторська заборгованість за виданими авансами включала:

	<u>31 грудня 2016 р.</u>	<u>31 грудня 2015 р.</u>
Авансові платежі за товари та послуги	32	41
Авансові платежі за природний газ	2	12 590
Інші	1 589	2 143
	<u>1 623</u>	<u>14 774</u>
Мінус - резерв сумнівних боргів	(303)	(303)
	<u>1 320</u>	<u>14 471</u>

14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2016 р. грошові кошти та їх еквіваленти становили 43 263 тис. грн. (69% сконцентровано в одній фінансовій установі ПАТ «Банк «Кліринговий Дім»»), на 31 грудня 2015 р. – 13 042 тис. грн. (87% сконцентровано в одній фінансовій установі ПАТ «Банк «Кліринговий Дім»»).

(в тисячах гривень)

15. Інші оборотні активи

Станом на 31 грудня 2016 р. інші оборотні активи становили 98 312 тис. грн. (в т.ч. короткострокова фінансова допомога – 98 263 тис. грн.).

16. Інша поточна дебіторська заборгованість

Станом на 31 грудня інша дебіторська заборгованість включала:

	<u>31 грудня 2016 р.</u>	<u>31 грудня 2015 р.</u>
Дебіторська заборгованість за договором про відступлення права вимоги	21 584	26 931
Дебіторська заборгованість за фінансові інвестиції	1 599	-
Інша дебіторська заборгованість	97 937	93 579
	<u>121 120</u>	<u>120 510</u>
Резерв сумнівних боргів	(97 141)	-
	<u>23 979</u>	<u>120 510</u>

17. Власний капітал*Зареєстрований статутний капітал*

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 рр., зареєстрований статутний капітал Компанії складав 2 556 224 звичайних акцій номінальною вартістю 0.25 грн. кожна. Одна акція дає право одного голосу. Станом на 31 грудня 2016 та 2015 рр., загальна облікова вартість внесеного капіталу становила 632 тис. грн.

Резерв коригування на гіперінфляцію включено до іншого додаткового капіталу, як описано нижче.

*Інший додатковий капітал**(а) Договірна вартість безкоштовно отриманих основних засобів*

Інший додатковий капітал включає безкоштовно отримане державне та комунальне майно за вартістю, що була узгоджена між Компанією та розпорядником майна.

(б) Резерв коригування на гіперінфляцію

Інший додатковий капітал також включає резерв коригування на гіперінфляцію в сумі 898 тис. грн.. Він визначає коригування статутного капіталу до повної вартості з урахуванням ефекту інфляції у період, коли економіка України вважалась гіперінфляційною. Коригування визначено на основі індексу інфляції, що публікується Державним комітетом статистики України та розраховано за період з дати реєстрації Компанії у статусі акціонерного товариства по 31 грудня 2000 р., коли економіка України перестала вважатися гіперінфляційною.

18. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Станом на 31 грудня кредиторська заборгованість включала:

	<u>31 грудня 2016 р.</u>	<u>31 грудня 2015 р.</u>
Заборгованість за природний газ	897 643	133 932
Заборгованість за транспортування природного газу	175 605	240 624
Інша заборгованість	2 727	711
	<u>1 075 975</u>	<u>375 267</u>

В середньому, контрактний термін погашення кредиторської заборгованості складає 30 днів.

(в тисячах гривень)

19. Інші довгострокові зобов'язання

Станом на 31 грудня інші довгострокові зобов'язання включали:

	<u>31 грудня 2016 р.</u>	<u>31 грудня 2015 р.</u>
Зобов'язання за користування основними засобами	57 566	52 414
Реструктуризована кредиторська заборгованість	45 201	45 993
Переуступка боргу	1 462	1 462
	<u>104 229</u>	<u>99 869</u>

Компанія реструктуривала відповідну кредиторську заборгованість за природний газ на основі угод, підписаних з постачальниками природного газу. Станом на 31 грудня 2016 року реструктуризована кредиторська заборгованість, включаючи поточну частину, складала 53 614 тис. грн. (недисконтована вартість – 140 018 тис. грн.) Станом на 31 грудня 2015 р., реструктуризована кредиторська заборгованість, включаючи поточну частину, складала 43 061 тис. грн. (недисконтована вартість – 149 150 тис. грн.).

Реструктуризована кредиторська заборгованість підлягає погашенню у 2016–2032 роках.

20. Забезпечення виплат персоналу

Компанія несе зобов'язання одноразової виплати пенсійного забезпечення працівникам з тривалим стажем, а також бонусів з нагоди ювілею.

Крім цього, Компанія несе зобов'язання компенсувати Державі Україні суму пенсійних нарахувань, що виплачуються Державою співробітнику Компанії, який працював певний період часу у шкідливих умовах (як зазначено статутними положеннями) і який, таким чином, має право на ранній вихід на пенсію і отримання пенсійного забезпечення до досягнення звичайного пенсійного віку (як визначено статутними положеннями).

Станом на 31 грудня зобов'язання відображені у консолідованому балансі включають:

	<i>Пенсії за шкідливі умови</i>	<i>Одноразові виплати при звільненні</i>	<i>Ювілейні та інші виплати</i>	<i>Всього</i>
31 грудня 2016 р.	1 552	6 001	2 327	9 880
31 грудня 2015 р.	1 650	5 109	2 207	8 966

Витрати відображені у консолідованих звітах про фінансові результати та про інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2016 р., включають:

	<i>Пенсії за шкідливі умови</i>	<i>Одноразові виплати при звільненні</i>	<i>Ювілейні та інші виплати</i>	<i>Всього</i>
Витрати за відсотками	252	782	338	1 372
Вартість поточних послуг	140	234	126	500
Вартість виплат по допомозі	(159)	-	(211)	(370)
Відображений актуарний прибуток	(332)	(124)	(132)	(588)
	<u>-99</u>	<u>892</u>	<u>121</u>	<u>914</u>

Витрати відображені у консолідованих звітах про фінансові результати та про інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2015 р., включають:

(в тисячах гривень)

	<i>Пенсії за шкідливі умови</i>	<i>Одноразові виплати при звільненні</i>	<i>Ювілейні та інші виплати</i>	<i>Всього</i>
Витрати за відсотками	51	384	1 000	1 435
Вартість поточних послуг	188	222	121	531
Відображений актуарний прибуток	1 196	1 993	(5 437)	(2 247)
Вартість виплат по допомозі	(117)	-	(13)	(130)
	1 318	2 599	(4 329)	(412)

Рух відображених зобов'язань у балансі становить:

	<i>Пенсії за шкідливі умови</i>	<i>Одноразові виплати при звільненні</i>	<i>Ювілейні та інші виплати</i>	<i>Всього</i>
На 31 грудня 2014 р.	332	2 509	6 536	9 377
Суми відображені у консолідованому звіті про фінансові результати	239	606	(6 193)	(5 348)
Суми відображені у складі іншого сукупного доходу	1 196	1 993	1 877	5 067
Виплачені винагороди	(117)	-	(13)	(130)
На 31 грудня 2015 р.	1 650	5 109	2 207	8 966
Суми відображені у консолідованому звіті про фінансові результати	393	1 015	441	1 849
Суми відображені у складі іншого сукупного доходу	(332)	(123)	(111)	(566)
Виплачені винагороди	(159)	-	(210)	(369)
На 31 грудня 2016 р.	1 552	6 001	2 327	9 880

Фактори впливу на зобов'язання з виплат винагород співробітникам

Незалежний кваліфікований актуарій робить підрахунок зобов'язань по виходу на пенсію та іншим виплатам співробітникам.

Основні умови, що визначають зобов'язання з виплат винагород співробітникам зазначені нижче:

	<i>31 грудня 2016 р.</i>	<i>31 грудня 2015 р.</i>
Дисконтна ставка	15,30%	15,30%
Щорічний приріст майбутньої заробітної плати	1,03%	3,14%
Плинність кадрів	22,00%	22,00%

Приріст заробітної плати розраховується на основі очікуваного бюджету і прогнозованого приросту заробітної плати для співробітників Компанії.

Плинність кадрів оцінюється по очікуваній прогнозованій плинності враховуючи історичний досвід.

21. Операції з пов'язаними сторонами

Пов'язаними сторонами Компанії є ПАТ «Укртрансгаз», ДК «Газ України», ПАТ «Вінницягаз», ПАТ «Чернівцігаз», ПАТ «Львівгаз», ПАТ «Волиньгаз», ПАТ «Івано-Франківськгаз», ПАТ «Чернігівгаз», ПАТ «Кіровооблгаз», ПАТ «Миколаївгаз», ПАТ «Сумигаз».

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами під спільним контролем, які є індивідуально суттєвими, були такими (без урахування резерву сумнівних боргів):

(в тисячах гривень)

	<u>31 грудня</u> <u>2016 р.</u>	<u>31 грудня</u> <u>2015 р.</u>
Оборотні активи		
Торгова дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	25 812	32 908
Короткострокова фінансова допомога	82 763	82 763
Необоротні активи		
Довгострокові векселі отримані	71 272	59 639
Поточні зобов'язання		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	116 837	372 118
Довгострокові зобов'язання		
Переуступка боргу	18 798	18 849
Інші довгострокові зобов'язання	140 018	149 150

Винагорода ключового управлінського персоналу Компанії

Винагорода, виплачена ключовому управлінському персоналу в кількості 11 осіб за рік, що закінчився 31 грудня 2016 р., склала 3 960 тис. грн. (в 2015 р. – 3 637 тис. грн.), і була включена в загальні та адміністративні витрати (31 грудня 2016 р.).

Компанія не застосовує винагород у формі опціонів на придбання акцій для керівників та не має зобов'язань з пенсійного забезпечення перед колишніми або теперішніми членами Правління і Наглядової ради.

Дивіденди

Дивіденди до сплати акціонерам станом на 31 грудня 2016 року відсутні.

22. Договірні та умовні зобов'язання**а) Загальні умови функціонування**

Протягом 2016 року економіка України почала виходити із кризи, що була спровокована в попередні роки внутрішніми структурними проблемами і негативним зовнішнім впливом. За державними статистичними даними, реальний ВВП в Україні в 2016 році почав зростати в порівнянні з 2015 роком. Крім того, суверенний рейтинг України щодо ймовірності настання дефолту по зобов'язаннях згідно основних рейтингових агентств було поліпшено із позитивним прогнозом на майбутнє. Поточна динаміка зростання української економіки залежить від ефективності реалізації політичних, економічних та соціальних реформ. Все ж на поточний момент залишається певна невизначеність з приводу ситуації у східних регіонах України, в яких урядові війська проводять антитерористичну операцію, а також в Автономній Республіці Крим, яку було анексовано Російською Федерацією.

У 2016 році українська гривня була порівняно стабільною по відношенню до основних світових валют, що позитивно впливає на розвиток української економіки. Завдячуючи стабілізаційним та стимуляційним заходам, які приймаються Урядом України з метою підтримки банківського сектору і забезпечення ліквідності українських банків та компаній, існують позитивні очікування відносно розширення доступу до джерел капіталу, а також зниження вартості капіталу для Компанії та її контрагентів, що може позитивно вплинути на фінансовий стан, результати діяльності та економічні перспективи Компанії.

Зважаючи на вищезазначене, керівництво вважає, що воно вживає всіх необхідних заходів для підтримки стійкості та використання всіх наявних можливостей для розвитку бізнесу Компанії в нинішніх умовах.

б) Вплив уряду на політику встановлення тарифів

Український газовий сектор знаходиться на етапі реструктуризації та реформування. Майбутні напрямки та результати реформ наразі важко передбачити.

Потенційні реформи в існуючій системі встановлення тарифів, бюджетний дефіцит та нестача бюджетних коштів для багатьох державних та приватизованих підприємств для поточного погашення зобов'язань можуть мати значний вплив на підприємства газового сектору. Крім цього, Компанія не може припинити

(в тисячах гривень)

надання послуг деяким своїм клієнтам (населення та бюджетні організації та установи), незалежно від того, оплачують ці клієнти надані послуги, чи ні.

З огляду на невизначеність щодо майбутніх змін у регулюванні газового сектору, наразі неможливо визначити потенційний вплив цих реформ на фінансовий стан Компанії та її діяльність.

с) Державне майно, отримане у господарське відання

Станом на 1 січня 2011 року Компанія мала договір з НАК «Нафтогаз України» на оперативне управління державним майном. В кінці 2012 року цей договір припинив свою дію і стосовно цього майна Компанія підписала договір щодо надання на праві господарського відання державного майна, яке використовується для забезпечення розподілу природного газу, не підлягає приватизації, обліковується на балансі господарського товариства із газопостачання та газифікації і не може бути відокремлене від його основного виробництва (далі – «Договір») з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України.

Договір діє до моменту відчуження майна з державної власності. Договір може бути розірваний за взаємною згодою сторін, у випадку ліквідації Компанії та у випадку невиконання Компанією певних положень Договору, таких як забезпечення умов безпечної та безаварійної експлуатації державного майна, виконання робіт, пов'язаних з поліпшенням, відновленням, ремонтом, реконструкцією та технічним обслуговуванням державного майна, відповідно до умов чинного законодавства України.

З огляду на те, що державна власність не підлягає приватизації і складає суттєву частину бізнесу Компанії, майбутня діяльність і фінансові показники Компанії залежать від подовження дії Договору.

Керівництво вважає, що навіть у разі припинення дії Договору, Компанія продовжить використовувати ці активи у газорозподільному секторі в осяжному майбутньому.

д) Податкові ризики

Операції Компанії та її фінансовий стан надалі зазнаватимуть впливу регуляторних змін в Україні, в тому числі впровадження існуючих і майбутніх правових і податкових нормативних актів.

Керівництво Компанії вважає, що Компанія має достатні підстави для підтвердження дотримання нею всіх нормативно законодавчих актів, і що вона сплатила і нарахувала всі застосовувані податки. Проте існує ймовірність того, що державні органи можуть спробувати нарахувати Компанії додатковий податок на прибуток та інші податки, а також штрафи.

е) Юридичні аспекти

У ході звичайної господарської діяльності Компанія є об'єктом судових позовів і претензій. Коли ризик вибуття ресурсів, пов'язаний із такими судовими позовами і претензіями, вважається імовірним та сума такого вибуття могла бути достовірно оцінена. Якщо керівництво Компанії оцінює ризик вибуття ресурсів як імовірний або сума такого вибуття не може бути достовірно оцінена, Компанія не створює резерву під умовні зобов'язання. Ці умовні зобов'язання можуть реалізуватись у майбутньому, якщо вибуття ресурсів стане можливим.

ф) Питання охорони навколишнього середовища

Звичайна господарська діяльність Компанії може завдавати шкоди навколишньому середовищу. Нормативні положення щодо охорони навколишнього середовища в Україні змінюються та постійно переглядаються. В міру визначення зобов'язань вони негайно визнаються. Потенційні зобов'язання, що можуть виникнути в результаті суворішого застосування існуючих нормативно-правових актів, позовів громадян або змін у законодавстві чи нормативно-правових актах, наразі неможливо оцінити. Керівництво вважає, що за існуючих умов застосування вимог законодавчих актів не існує суттєвих зобов'язань щодо завдання шкоди навколишньому середовищу, які мають бути нараховані у консолідованій фінансовій звітності.

ж) Страхування

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 рр. Компанія не уклала суттєвих договорів страхування майна та відповідальності, оскільки це не вважається економічно доцільним.

h) Концентрація закупок

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2016 р., Компанія придбавала природний газ у НАК «Нафтогаз України», РГК «Грейдінг» та послуги з транспортування газу магістральними газопроводами у ДК «Укртрансгаз» на суму 2 164 953 тис. грн. (2015: 960 448 тис. грн.).

(в тисячах гривень)

і) Події після дати балансу

Будь-які події, які б ставили або можуть поставити під сумнів відповідність облікової політики, використаної стосовно фінансових звітів, не відбувалися (не має ймовірності, що відбудуться).

23. Управління фінансовими ризиками: цілі та політика

Основні фінансові інструменти Компанії включають дебіторську та кредиторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти та фінансові інвестиції. Основна ціль цих фінансових інструментів – забезпечити фінансування діяльності Компанії. Компанія має різні інші фінансові активи і зобов'язання, такі як інша дебіторська та інша кредиторська заборгованість, що виникають безпосередньо у ході операційно-господарської діяльності Компанії.

Основні ризики, притаманні фінансовим інструментам Компанії - ризик ліквідності, кредитний ризик та процентний ризик. Підходи до управління кожним із цих ризиків представлені нижче. Компанія не зазнає валютного ризику. Компанія не зазнає процентного ризику, оскільки процентна ставка за відновлювальною кредитною лінією Компанії не має змінної частини і не прив'язана до будь-якої референтної ставки.

Ризик ліквідності

Метою Компанії є підтримання безперервності та гнучкості фінансування шляхом використання умов кредитування, що надаються постачальниками, а також залучення процентних позик. Компанія аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками погашення та планує свою ліквідність залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами.

У таблиці нижче наведено строки погашення фінансових зобов'язань Компанії станом на 31 грудня на основі недисконтованих контрактних платежів:

	До 6 місяців	6 - 12 місяців	1-3 роки	3-6 років	Понад 6 років	Всього
<i>31 грудня 2016 р.</i>						
Інші довгострокові зобов'язання	4 566	4 566	18 263	26 634	85 991	140 020
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 075 975	-	-	-	-	1 075 975
Інші поточні зобов'язання	1 387	-	-	-	-	1 387
	1 081 928	4 566	18 263	26 634	85 991	1 217 382
<i>31 грудня 2015 р.</i>						
Інші довгострокові зобов'язання	-	3 827	18 263	30 001	113 386	165 477
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	375 267	-	-	-	-	375 267
Інші поточні зобов'язання	1 671	-	-	-	-	1 671
	376 938	3 827	18 263	30 001	113 386	542 415

Кредитний ризик

Фінансові інструменти, які потенційно створюють значний кредитний ризик, переважно включають дебіторську заборгованість, та грошові кошти та їх еквіваленти.

Дебіторська заборгованість представлена за вирахуванням резерву сумнівних боргів. Компанія не вимагає застави за фінансовими активами. Керівництво розробило кредитну політику, й потенційні кредитні ризики постійно відслідковуються.

Кредитний ризик Компанії відслідковується й аналізується в кожному конкретному випадку, і керівництво Компанія вважає, що кредитний ризик адекватно відображений у резервах сумнівних боргів.

Кредитний ризик, притаманний іншим фінансовим активам Компанії, які включають грошові кошти та їх еквіваленти, здебільшого виникає внаслідок неспроможності контрагента розрахуватися за своїми

(в тисячах гривень)

зобов'язаннями перед Компанією. Сума максимального розміру ризику в таких випадках дорівнює балансовій вартості відповідних фінансових інструментів.

Станом на 31 грудня 2016 року 69% (в порівнянні на 31 грудня 2015 року — 87 %) грошових коштів та їх еквівалентів Компанії сконцентровано в одній фінансовій установі ПАТ «Банк «Кліринговий Дім»».

Управління ризиком недостатності капіталу

Завданням Компанії при управлінні капіталом є забезпечення здатності Компанії продовжувати функціонувати на безперервній основі з метою одержання прибутку для акціонерів і вигод для інших зацікавлених осіб, а також забезпечити фінансування поточних операційних потреб, капітальних вкладень та стратегії розвитку Компанії.

Керівництво постійно контролює структуру капіталу Компанії й може коригувати свою політику й цілі управління капіталом з урахуванням змін в операційному середовищі, тенденціях ринку або стратегії розвитку. Протягом років, що закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 рр., цілі, політика та процедури Компанії щодо управління капіталом не зазнали змін.

Компанія контролює капітал, застосовуючи коефіцієнт платоспроможності, що являє собою чисту заборгованість, поділену на власний капітал плюс чиста заборгованість. Компанія включає до складу чистої заборгованості інші довгострокові зобов'язання, включаючи поточну частину, кредиторську заборгованість, поточні зобов'язання з одержаних авансів та інші поточні зобов'язання за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів.

	<u>31 грудня 2016 р.</u>	<u>31 грудня 2015 р.</u>
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 075 975	375 267
Поточні зобов'язання з одержаних авансів	120 597	154 654
Інші довгострокові зобов'язання, включаючи поточну частину	104 229	99 869
Інші поточні зобов'язання	1 387	1 671
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти	(43 263)	(13 042)
Чиста заборгованість	<u>1 258 925</u>	<u>618 419</u>
Всього власний капітал	88 127	144 308
Капітал і чиста заборгованість	<u>1 347 052</u>	<u>762 727</u>
Коефіцієнт фінансового важеля	93%	81%

24. Справедлива вартість фінансових інструментів

Розрахункова справедлива вартість фінансових інструментів визначається з урахуванням різної ринкової інформації та відповідних методик оцінки. Однак для проведення такої оцінки необхідно обґрунтоване судження при тлумаченні ринкової інформації. Відповідно, такі оцінки не завжди відображають суми, які Компанія може отримати в існуючій ринковій ситуації.

Балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості майже дорівнює їх справедливій вартості у зв'язку з короткостроковістю погашення цих інструментів.

Ієрархія джерел оцінки справедливої вартості

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у консолідованій фінансовій звітності, класифікується в рамках ієрархії джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливую вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;

(в тисячах гривень)

- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та не є спостережуваними на ринку.

У випадку активів і зобов'язань, що визнаються у консолідованій фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає факт переведення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.